

BYSTŘICKÉ NOVINY

**Zvláštní vydání k oslavám výročí
první písemné zmínky o Velké Bystřici**

Vydalo
Město Velká Bystřice
září 2025

Úvodní slovo starosty

**Milí spoluobčané,
rodáci,
návštěvníci,**

je mi ctí vás přivítat při tak významné události, jakou jsou oslavy 750 let od první písemné zmínky o Velké Bystřici z roku 1275. Třídenní oslavy jsou ideální příležitostí pro setkání našich občanů všech generací s velkobystřickými rodáky, přáteli a známými.

Poslední setkání rodáků se odehrálo před půl stoletím a od té doby se Velká Bystřice stala městem a zažila spoustu změn k lepšímu – v úpravách veřejných prostor, v rekonstrukcích budov a parků i v rozvoji kulturního, sportovního a společenského života. Při letošním setkání nechceme jen vzpomínat na staré časy, ale ukázat vám proměny Bystřice i to, kam se naše město může ubírat v budoucnosti.

K výročí jsme připravili publikace o architektuře Velké Bystřice nebo o spolkovém životě. Tento rok vznikl hraný dokument o městě, který natočilo známé duo Radovan Lipus – David Vávra, připravili jsme pro vás pamětní mince i výroční upomínkové předměty jako jsou místní pivo, tvargle, káva, trika a další zajímavosti pro radost i vzpomínku.

Od 26. do 28. září vás čeká na události bohatý program, jehož konkrétní podobu najdete na straně 6. Rád bych vás nicméně pozval v sobotu na křty nových knih o našem městě, slavnostní premiéru dokumentu *Velice Velká Bystřice* a zejména na procházku po ulicích a náměstích, kde se můžete podívat na život a práci našich organizací a spolků přímo v jejich sídlech. V místních restauracích a dalších zařízeních pak zahrají velkobystřické kapely a umělci.

Je toho ještě spousta, co vás poslední zářijový víkend čeká. Třeba celá neděle se nese v duchu setkání Hanáků z celého regionu po 15 letech, na kterém vás také rádi uvítáme. Chci vám popřát příjemný pobyt ve Velké Bystřici, řadu pozitivních setkání a nezapomenutelné zážitky.

Marek Pazdera

PROČ PŘÁVĚ LETOS SLAVÍME 750 LET?

Dne 26. září 2025 oslavíme 750 let od první písemné zmínky o Velké Bystřici. Archeologické nálezy však jasně dokládají, že toto území bylo osídleno již od 4. tisíciletí př. n. l. a počátky osidlování pokračovaly až do doby bronzové kolem roku 800 př. n. l. Pokud se na místě dnešního města nacházela trvalejší osada, její vznik lze pravděpodobně zařadit až do období středověku, zhruba mezi 11. a 13. století. Přesné datum jejího vzniku ovšem známo není. Osady tehdy vznikaly postupně, často díky příznivým přírodním podmínkám, jako byla blízkost vody, úrodná půda či dobré spojení s obchodními cestami. Tyto výhody měla oblast Velké Bystřice bezpochyby už dávno předtím, než se o ní poprvé zmiňují písemné prameny. První listiny obvykle vznikaly až v souvislosti s významnými událostmi, právními akty nebo změnami majetkových poměrů.

Nejstarší písemnou zmínku o Velké Bystřici obsahuje listina vydaná v období vlády Přemysla Otakara II. Listina byla vydána 3. listopadu 1275 v Olomouci a popisuje rozhodnutí královského soudce Zschita de Kurovicze ve sporu o hranice mezi statky kláštera Hradiska u Olomouce a královského města Olomouce. Ves, zvaná v latinsky psané listině Bystriz, je zde uváděna spolu s jinými okolními vesnicemi.

„Na den následující jsem pak, podle výše uvedeného příkazu, spolu s již zmíněnými zemaný a držiteli léna olomouckého hradu odešel ke vsi Bystřovany, kterou kdysi zbožné paměti opat Robert z Hradiska od občanů olomouckých za peníze koupil a kterou také výše jmenovaný nejjasnější král z vlastní štědrosti potvrdil uvedenému kostelu hradiskému svým privilegiem. Ves jsem obešel, a to od strany lesa Holice, patřícího králi a k lénu hradu olomouckého zvanému lidově „Podstole“, které drží pan Don, a od strany vsi Hodinan (Hodolany), Chvalchoviz (Chválkovice), Bokwan (Bukovany) a Bystriz (Bystřice), a celý obvod jsem prošel. Před přítomnými jsem na všech stranách vyznačil jisté hranice podle místního obyčeje pomocí hraničních kamenů a pahorků, jak se lidově nazývají, a všem jsem pod hrozbou výše stanoveného trestu přikázal, aby se nikdo v budoucnu neodvážil tyto hranice měnit nebo porušovat.“

Text citované listiny byl uveřejněn v edici Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae. IV. Olomouc 1845 (Tento příspěvek vznikl ve spolupráci se Státním okresním archivem Olomouc.)

VÝROČNÍ LOGO JAKO VIZUÁLNÍ PŘÍBĚH MĚSTA: Rozhovor s designérem Jiřím Ďurišem

Logo Velké Bystřice, které vzniklo v roce 2012, nese i váš rukopis. Připomente, prosím, jak jste ho tehdy připravovali, co vás inspirovalo.

Logotyp Velké Bystřice je z dílny dnes již legendárního studia BastArt. Jeho autorem je Robert Štencl, který teď dělá loga bohužel už jen v nebi... Tento logotyp, zejména znak v podobě hvězdy a stuhy, je velmi podařený, je zde zachována tradice i moderna a Robertův typický optický klam. Já osobně jsem pak zpracovával grafický manuál a doplňky.

Po dvou desetiletích se ke své práci vracíte, jaká to pro vás byla výzva vytvořit logo výroční?

Když jsem byl osloven ohledně návrhu výročního loga, byl jsem vlastně velmi rád, jelikož je pro mě ctí pokračovat v Robertově díle. První návrh mne napadl vlastně hned a byla to jasná volba, udělat výroční číslici metodou stuhy i když realizace nebyla žádná sranda. Ale nakonec si myslím, že se to povedlo...

Posunula se obecně práce grafiků v době mezi tvorbou loga a jeho nynější modifikací? Když se na něj díváte s odstupem, udělal byste něco jinak?

Popravdě nevím, vnímám nástup AI, ale návrh logotypu je, alespoň pro mne, zodpovědnost, poctivost, psychologie a hlavně řemeslo. I nutnost osobní komunikace s klientem mě stále naplňuje optimismem, že AI mě o práci nepřipraví.

750
let Velké Bystřice

Zámek před rekonstrukcí

NEUVĚŘITELNÉ MOMENTY Z DĚJIN, KTERÉ VÁS PŘEKVAPÍ

O prehistorických aktivitách na území samotné Velké Bystřice svědčí výskyt bílé patinovaného pazourku z mladého paleolitu zhruba 27 až 10 tisíc let před Kristem. Souvislé vrstvy četných keramických střepů od doby Velké Moravy až po současnost přímo v katastru Velké Bystřice dokládají kontinuitu zdejšího osídlení nejméně od 9. století, tedy dávno předtím než bylo jméno Bystriz poprvé písemně zaznamenáno.

1275 Nejstarší písemnou zmínku o Velké Bystřici obsahuje listina vydaná v období vlády Přemysla Otakara II. Listina byla vydána 3. listopadu 1275 v Olomouci a popisuje rozhodnutí královského soudce Zaschita de Kurovice ve sporu o hranice mezi statky kláštera Hradiska u Olomouce a královského města Olomouce. Ves, zvaná v latinsky psané listině Bystriz, je zde uváděna spolu s jinými okolními vesnicemi.

1502 Český a uherský král Vladislav II. Jagelonský udělil Velké Bystřici právo užívat městský znak a pečeti zeleným voskem. Začíná tak historie Velké Bystřice jako města.

1571 Karel Herbort z Fulštejna osvobozuje Velkou Bystřici od povinnosti najímat a platit ze svých peněz strážce na bystrickém zámku. Také povolil užívat louky v panských lesích u Hadovce, Mezihoří a Mořického potoka za jistý plat s povinností mýtít na těchto loukách vzrostlá křoviska. Usadil při kostele protestantského faráře. Čeští Bratři měli sbor u sedláka Šimona Košíře, kterého osvobodil od všech robot a dávek.

1574 Z Krakova utíká tehdejší polský král a budoucí francouzský král Jindřich z Anjou (z rodu Valois), který se v Polsku nedokázal prosadit. 20. června dospěl do Velké Bystřice u Olomouce. Tady napsal král památný dopis do Paříže matce Kateřině Medicejské. V něm jí děkuje za rady a pomoc ohledně své cesty a sděluje jí svůj úmysl cestovat za pomoci císařského pasu přes Vídeň do Benátek, kam matka poukázala k jeho potřebě směnku na sto tisíc livrů. Jindřich současně žádá, aby byl při návratu do Francie očekáván a uvítán zástupci francouzské šlechty v Lyonu.

1582 Hynek Starší z Vrbna, pán na Bruntálu, Kolštejně a Bystřici, postoupil svým poddaným a celé obci městečka Velké Bystřice kus lesa Kravného a kus lesa nad rybníkem Oborným výměnou za každoroční povinnost plavit dříví od vsi Hluboček až k bystrickému splavu a tam je rovnat do sáhů. Vrchnostenský zámek býval kdysi silná tvrz. Pivovar se připomíná od roku 1578.

1589 Olomoucká kapitula koupila bystrický zámek od Hynka staršího z Vrbna za 30.500 zl. K tomuto panství patřily obce: Bystřice, Čechovice, Hrubá Voda, Nepřívazy, Jestřabí, Varhošť, Hlubočky a Mrsklesy.

Most přes Vrtůvku v kamenolomu Josefa Kolbeho

1622 Děkan Fridrich Breiner, jménem celé olomoucké kapituly, vrací Velké Bystřici právo na odúmrtí, které pozbyla za účast na stavovském povstání.

1787 Císař Josef II. udělil Velké Bystřici právo pořádat každoročně čtyři výroční trhy.

Černá kronika

1810 V č. p. 34 vypukl před polednem oheň. Shořela škola a 14 stavení na městečku a 22 na Louce. Děti byly právě ve škole a pan rector honem dětí ze školy vypustil. Slabomyslný chlapec Filip Ilgner vlezl ve škole do pece a tam se upekl. Našli ho tam až za 6 dní, kdy mrtvola byla již v rozkladu.

1821 Na Jestřabském kopci napadlo 20. června 6 coulů sněhu a o den později byl krutý mráz a na vodě led.

1832 Vyhořel celý dolní konec od čísla 3 k číslu 24 a na druhé straně od čísla 92 k číslu 60, celkem 51 domů.

1835 Ještě větší požár zničil stavení od čísla 3 po číslo 31 a na druhé straně od čísla 89 až k číslu 60, dále celou Louku, sušírnu a všechny chaloupky až po dolní mlýn. Celkem shořelo 144 domů a 19 stodol, uhořeli 4 lidé, na dolním konci zůstaly jenom fabrika, dolní mlýn, zámek a dvůr. V časech dlouhého špatného počasí nákazy opakovaně pobily velkou část dobytka. Vždy však přežilo několik volů.

Malovaná pohlednice z roku 1909

Jak se žilo před pár stoletími

Živobytí za dávných časů zdaleka nebyvalo tak pohodlné jako dnes. Svítlo se loučemi, které se připevňovaly do železného svícnu asi jeden metr vysokého. Poněkud lepší světlo dávají lojové svíčky, které si hospodyně samy vlily do skleněných nebo plechových forem, v nichž byly nataženy knotky. Svítlo se také v lampičkách olejem ze semence konopného nebo lněného semínka. Čistého oleje se užívalo jako omastku, zbytek se dával dobytku. Venku se svítilo olejovými svíčkami nebo olejovými lampami v lucernách. Oheň se rozdělával křesáním ocílkou o křemen na hubku, což bylo mnohdy velmi obtížné, zvláště za vlhka.

Světnice měly podlahu hliněnou, upěchovanou jako mlat. Před svátky se podlaha obnovovala takovým způsobem, že slín se s několika kravenci rozředil vodou v putýnce a tou břečkou se podlaha přemazala a díry zalepily. Až později se dělala podlaha z prken.

1642 V Olomouci se na několik let usadili Švédové. Vydrancovali celý kraj a Bystřice byla na ráně. Loupili, pálili, vraždili. Lid utíkal do lesů, kdež hynul hladem, zimou a nemocemi. Nejsmutnější doby nastaly po válce třicetileté. Osobní svoboda byla zrušena, poddaní se nesměli jinak stěhovat, děti na řemeslo nebo na studie mohly jít nebo se ženit jenom s povolením vrchnosti. Obilí, sůl a pivo a víno i jiné potřeby směl poddaný koupit jenom u své vrchnosti za lichvářské peníze. Obilí směl mlít jenom v panských mlýnech. Neuvěřitelně těžké živobytí bylo ještě ztrpčováno robotami, při nichž drábi a páni vrchní ze zámku lískovicemi a karabáci poháněli robotníky k práci. Život našich předků byl tak trpký, ba přímo nesnesitelný a zoufalý, že někteří sedláci v noci z gruntu utekli. Když grunt nikdo ani zadarmo nechtěl, zpustl. I u nás na prostranství mezi radnicí a Nadačním hostincem byla taková opuštěná a zpustlá usedlost. Má přiléhavé jméno Pustá. Toto místo zoufalství bylo pojmenováno náměstím Masarykovým a roku 1928 ozdobeno pomníkem prvního presidenta T. G. Masaryka. (pozn. dnes je to ulice Zámecká, cca mezi poštou a kavárnou)

1872 Byla dána do provozu železnice na trase Olomouc – Opava. Zprvu nákladní a o pár týdnů později i osobní. To už 5 let fungoval ve Velké Bystřici poštovní úřad. Telegraf a telefon byl založen v roce 1913.

DAVID VÁVRA: Ve Velké Bystřici architektura lidem zlepšuje život

Herec, architekt a spolutvůrce televizního cyklu Šumná města David Vávra navštívil Velkou Bystřici. Společně s režisérem Radvanem Lipusem tam natáčeli dokument o městě a jeho vývoji. David Vávra, milovník poetiky prostoru, se do Bystřice vrátil už potřetí. Co ho na městě zaujalo, proč mu Bystřice připomíná Litomyšl a jaký dojem v něm zanechala zdejší architektura?

Jak se vám ve Velké Bystřici líbí? Jste tady poprvé?

Ne, ne, jsem tady potřetí. Poprvé to bylo trochu „na dálku“ – vystavovali tady moje obrazy, i když jsem fyzicky přítomen nebyl. Podruhé jsem tady byl na festivalu, vedl jsem tehdy rozhovor s Davidem Hrbkem v Nadačním domě a teď jsem tu potřetí.

Předtím jste město viděl jinýma očima. Jak na vás působí ted', při natáčení?

Když jsme přijížděli, říkal jsem si: máme scénář na 23 stran, což je stejně jako u hlavního města Brazílie. Ale jestli by Velká Bystřice mohla nabídnout takový architektonický „zážrak“, jako tam Niemeyer a Costa? V noci byly silnice rozkopané a já jsem si říkal, jak to celé naplníme. Ale pak jsme začali natáčet a mně došlo – a tušil jsem to už dřív – že tady je něco hodně podstatného. Silný vklad místních iniciativ, který se promítá do architektury Michala Sborwitze. Ta na první pohled možná není efektní, nikde tu architekt „neukazuje svoje ego“, ale je přesná, uměřená, dokonale odpovídá velikosti města. Je to architektura, která lidem zlepšuje život. Prostory jsou užívané, nejsou to žádná formální gesta. Je v tom velká míra pokory, ale taky kvality.

Které momenty natáčení vás nejvíce oslovily?

Třeba scéna z dronu – „živá 750“. Když přijde přes tři sta lidí v dresech, uniformách, děti i senioři na vozíčku... To byla jedna z nejpůsobivějších scén, co jsme za těch třicet let Šumných měst nebo Stop zažili.

Která místa při natáčení vám uvízla v paměti?

Ráno jsme navštívili školku a ta byla nádherná. Zase: správné měřítko, pozitivní atmosféra, uvnitř spokojené děti. Stejně to platí o muzeu krojů – má tři až pět krojů, což stačí. Není to o množství, ale o tom, že to má smysl. A bylo tam i mateřské centrum a bylo plné. Myslím, že se tady skvěle potkala iniciativa obyvatel, architekta i vedení města. Kdyby radnice nehledala prostředky a nedávala směr, spousta aktivit by neměla šanci. Tady se to podařilo propojit.

Někde jste řekl, že vám Velká Bystřice připomíná Litomyšl. Proč?

Náhodou jsem tady potkal tajemníka z Litomyšle a říkal, že jezdí přednášet o městech, a ano je to podobná cesta. Litomyšl je samozřejmě větší a má jiný historický základ, ale v tom měřítku a způsobu, jakým město funguje, tam podobnost určitě je.

Je Velká Bystřice šumná?

Já vlastně neznám města, která by šumná nebyla. Nešumné je pro mě jen to, které zanikne – třeba ve víru války. Tam končí architektura. Ale jestli je něco víc nebo míň libé, to už téměř nerozlišuji.

PUTOVNÍ FESTIVAL SETKÁNÍ HANÁKŮ SE PO 15 LETECH VRACÍ DO MÍSTA VZNIKU

16. ročníkem festivalu **Setkání Hanáků** chceme pomyslně „uzavřít první kolo“ putování festivalu napříč Hanou. Právě ve Velké Bystřici se konal vůbec první ročník Setkání Hanáků v roce 2010 a vystoupení stovek krojovaných tehdy otevíralo nově vybudovaný amfiteátr. Dnes má za sebou festival (kromě tisíců diváků) návštěvu Doloplaz, Tovačova, Prostějova, Zábřehu, Olomouce, Čech pod Kosířem, Přerova, Náměště na Hané, Kojetína, Nákla a Příkazu. Díky podpoře Olomouckého kraje si můžeme dovolit zvát všechny folklorní soubory a muziky, které se Hané věnují – od Postřelmova až k Vyškovu, Kojetínu a Kroměříží.

Program festivalu Setkání Hanáků v **neděli 28. září 2025** je tradičně bohatý: po **ranním vyhrávání dechovek** v ulicích se od 9:30 uskuteční **slavnostní bohoslužba** v kostele Stětí sv. Jana Křtitele a po ní se začne řadit průvod, který dorazí v 11 hodin na železniční zastávku. Tam se k průvodu připojí představitelé Olomouckého kraje, ale parním vlakem nejspíš dorazí také významná historická postava František Skopalík (1822–1891), dlouholetý starosta Záhlinic u Holešova a současně poslanec Moravského zemského sněmu i Říšské rady.

Průvod, jehož se zúčastní nejen krojovaní Hanáci, ale také spolky hostitelského města, pak

projde ulicí 8. května k amfiteátru, kde bude **festival ve 12 hodin zahájen**. Pak už se na dvou scénách představí desítky hanáckých folklorních souborů v pořadech Dež mladí zpívají a hrají, Po hanácké sobě dopnem a nebude chybět ani galaprogram Hanáckého folklorního spolku. Ponese název **Hanácký kroj ve staletích** a bude patřit scénickému ohlédnutí za velkobystřickými Slavnostmi kroje, jak je od roku 2008 dramaturgicky sestavovala paní Bronislava Millá. Festival zakončí koncert moravské folklor-rockové world-music **kapely Koňaboj** a na samotný závěr v KD Nadační vystoupí **Taneční skupina Hradišťan** za doprovodu Cimbalové muziky Smetanka Brno s programem nazvaným Putování krajinami lidské duše.

Připraven je také rozsáhlý doprovodný program: v prostorách parku se otevře **Krojová poradna**, prodejní stánek s edičními počiny Hanáckého folklorního spolku, k dispozici budou **projíždky kočárem s koňmi** a velký **řemeslný rynek** s interaktivním hanáckým gruntem a **dětskými dílničkami** (od paličkování až po drátování, hrnčířství nebo starý ruční tisk).

Na nádraží Velké Bystřice pak bude probíhat **Regionální den železnice** s možností jízdy parním vlakem.

Vstup na festival Setkání Hanáků je díky podpoře Olomouckého kraje a hostitelského města Velká Bystřice **po celý den zdarma**. Na večerní pořad TS Hradišťan jsou **vstupenky v předprodeji na www.smsticket.cz**

VELEVÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ I PŘESPOLNÍ, MILÍ DOSPĚLÍ,
TEENAGEŘI I RODIČE S DĚTMI, SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA SVĚTOVOU
PREMIÉRU KOMPOVANÉHO POŘADU

KABARET 750

Můžete se těšit na večer plný zábavy, hudby, zpěvu, tance a zábavných scének. Na jednom jevišti se v jeden večer potkají známí i neznámí, mladí i věkem protřelí, aby vám předvedli kus ze svého umění

a přiblížili vám, jak se ve Velké Bystřici žilo lidem napříč staletími, jak se bavili a co je trápilo, a jak žijeme dnes, a co nás ještě čeká.

V sobotu 27. 9. 2025 v 19 hodin v našem velkobystřickém amfiteátru otevřeme pomyslnou oponu našeho kabaretu a pozveme všechny příznivce i náhodné kolemjdoucí k příjemnému posezení pod otevřeným nebem, během kterého zazní průřez velkobystřickou historií. Dovolte si zapomenout na starosti všedního dne a přijďte si užít večer plný radosti a překvapení. Nezapomeňte si vzít dobrou náladu – budete ji potřebovat.

O výjimečný zážitek se postará náš vražedně nabité program, krásky, pro které by stálo za to zabít, elegantní pánové, roztomilé děti a hudba, při níž zapomenete dýchat.

TĚŠÍME SE NA VÁS!

Folklorní soubor Haná Velká Bystřice

VELKÁ BYSTRICE OŽIVÁ

ROK 2025 V RYTMU FOLKLORU, HUDBY I ZÁBAVY

Rok 2025 je v plném proudu a Velká Bystřice se opět proměnila v místo, kde se mísí historie, kultura, příroda i lidská radost. Od ledna až po léto město pulzovalo akcemi, které spojovaly generace. A to nejlepší – podzimní slavnosti – na nás teprve čekají...

Mikulášská nadílka

ZIMNÍ ROZJEZD PLNÝ PLESŮ A SPORTU

Hned v lednu odstartoval společenský rok turnajem mladších žáků, Honeywell cupem i městským plesem. Únor přinesl šibřinkový dětský karneval i plesy hasičů, SRPŠ a JMIT CUP, které roztančily místní sály.

JARO VONÍCÍ TRADICÍ

Od masopustního veselí 1. března se přešlo k vynášení smrtky, pletení tatarů a velikonočním trhům. Čarodějnice zaplály 30. dubna, následovalo slavnostní stavění máje. Květen přinesl slavnost kroje, sečení lóke a koncert legendární skupiny Pražský výběr.

Masopustní průvod

LÉTO POD HVĚZDAMI, NA LOUCE I NA PÓDIU

Červen patřil dětskému dni, projektu *Jsme ze stejné planety* i divadelnímu Memoriálu dr. Zdeňka Kokty. Srpen přitvrdil Hanáckým Woodstockem, pivním salónem a cyklojízdou mikroregionem Bystřicka. Astropárty pod padajícími hvězdami byla doslova hvězdná.

PODZIM VE VELKÉ BYSTRICI: SLAVNOSTI, FOLKLOR I DUCHOVNÍ ZÁŽITKY

Velká Bystřice se na podzim promění v místo, kde se tradice snoubí s radostí a komunitním duchem. Už 7. a 8. září se sportovní nadšenci mohou těšit na turnaj Sportovní mláďá CUP, kte-

rý přivítá mladé talenty z širokého okolí. Hned poté se město rozezní folklorem – legendární Lidový rok, XXXV. ročník mezinárodního folklorního festivalu, přinese již v pátek podcast Přepište dějiny doplněný o šansony v podání Ivy Kevešové a následně víkend plný zpěvu, tance a krojů.

V pátek 20. září si děti prověří svou obratnost v závodě zdatnosti, zatímco rodiče a návštěvníci mohou zavítat na podzimní bazárky zaměřené na dětské oblečení a doplňky. A pak přijde vrchol – Osoby 750 let města Velké Bystřice od 26. do 28. září. Těšit se můžete na slavnostní průvod, sraz rodáků, kabaret, koncerty, dětské akce, mši i tradiční setkání Hanáků. Bude to víkend, který spojí generace a připomene bohatou historii města. Říjen nabídne duchovní i zábavné zážitky – 5. října se uskuteční Myslivecká slavnost s Hubertskou mší, 11. října rozezní sál KD Nadační punková legenda Visací zámek a 19. října se obloha zaplní pestrobarevnými draky při oblíbené Drakiádě.

Hanácké Woodstock

ZIMA V ZÁŘÍ SVĚTEL A VÁNOČNÍ POHODY

Hudební přehlídka Bystřické banjo nás čeká 8. listopadu, následovat budou 15. listopadu Svatomartinské slavnosti s ochutnávkou mladého vína a husích dobrot. Od 16. do 23. listopadu se představí regionální tvůrci na tradiční výstavě plné inspirace a rukodělného umění. A konec měsíce přinese kouzelný vánoční jarmark s koledováním, který rozzáří město 27. a 28. listopadu. Prosinec pak zahájí rozsvícení vánočního stromku se svatým Mikulášem 5. prosince. Následovat bude živý betlém, zpívání u vánočního stromu, plavání na Štěpána, půlnoční mše i veselý divadelní silvestr. Závěr roku bude v Bystřici nejen slavnostní, ale i rozjímavý – takový, jaký si přejeme, když se loučíme se starým rokem a vítáme nový.

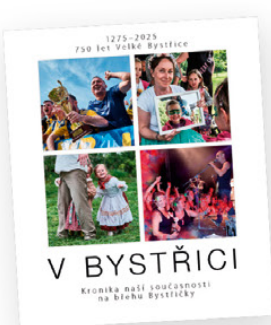
Ohňová show

VELKÁ BYSTRICE VÁS ZVE
přijďte slavit, sdílet
a být součástí příběhu, který
se píše celý rok.

VE VELKÉ BYSTRICI POPRVÉ V ROCE:

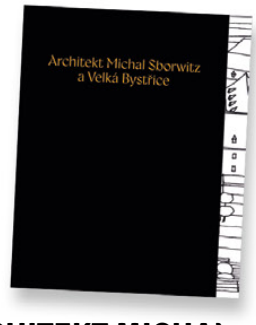
- 1975**
Štěpánské koledování
- 1976**
Folklorní soubor Haná
- 1984**
Bystřický masopust
- 1990**
Lidový rok
- 1991**
Klub přátel vážné hudby
- 1992**
Divadelní soubor Osvětové besedy
- 1994**
Bílý kámen
- 1999**
Bystřické banjo
- 2003**
REGI Banjo
- 2005**
Čištění řeky Bystřice
- 2008**
Slavnost kroje
- 2009**
Hanácký pupek světa
- 2010**
Setkání Hanáků Svatomartinské slavnosti
- 2011**
Hanácké Woodstock
- 2012**
Založení KIC Cena Ol. kraje v oblasti kultury Bystřické selské trhy Zahradní slavnost (MŠ) Obchůzka Lucek Divadelní Silvestr MEGA MORAVIA 2012 Drakiáda
- 2013**
KIC Nejlepší IC Ol. kraje Bystřická kuličkáda Pouštění skořápkových lodiček Hanácké Nashville Letní kino v amfiteátru Bystřice napříč žánry
- 2015**
Jsme ze stejné planety

NEJEN ZÁŽITKY... Co si odvézt z oslav 750 let Velké Bystřice?

VE VELKÉ BYSTRICI
Kronika naší současnosti na břehu Bystřičky

UNIKÁTNÍ KNIHY

ARCHITEKT MICHAL ŠBORWITZ A VELKÁ BYSTRICE
Zásadní přínos architekta při utváření veřejných prostranství města

PAMĚTNÍ MINCE

Vyberte si – koupit sběratelský kousek nebo si vyrazit vlastní suvenýr. Nebo rovnou obojí!

PIVNÍ SPECIÁL

VELKOBYSTŘICKÝ VÝROČNÍ LEŽÁK
Limitovaná edice pivovaru TVARG

MĚSTSKÝ MERCH

FUNKČNÍ TRIČKO

Vzpomínka, která se dobře nosí

RAZÍTKO S LOGEM OSLAV

Na vizitku, do deníku, památku. Byli jste u toho!

TETOVAČKA

Na kůži na chvíli – v srdci navždy

STYLOVÁ MAGNETKA

Centrum Velké Bystřice u vás na ledničce

Pomaleji a lépe

PÁTEČNÍ PROGRAM PRO BEZPEČNĚJŠÍ BYSTRICI

Hlavním cílem kampaně je přinést nový pohled na zklidňování dopravy v našich městech. Namísto příkazu ke „zklidnění“ apeluje na každého z nás, aby „zvolnil“. Tím vytváříme prostor pro lepší městské prostředí, bezpečnější ulice a kvalitnější život pro všechny. Proč je to důležité? Veřejný prostor je srdcem každého města. Zklidňování dopravy není jen o omezení rychlosti – je o tom, jak udělat město příjemnější a bezpečnější, o podpoře vize Města krátkých vzdáleností. „ZVOLNI“ nás učí vnímat veřejný prostor jako prostor pro lidi, kde se setkáváme, trávíme čas a tvoříme komunitu, což se odráží v novém pohledu na plánování uličního a veřejného prostoru, který počítá jak s dětmi, tak i seniory.

V tomto duchu se k Aktivnímu září přidávají i obce a města v Olomouckém kraji, konkrétně v pátek 26. 9. 2025, kdy vyzvou své obyvatele, aby nechali auta doma. Cílem je udělat si takový prodloužený víkend, kdy ulice ožívají – bez aut, zato s lidmi. Nejde o soutěž, ale o společné hledání cest, jak žít zdravěji, udržitelněji a s větší radostí z pohybu. Společně chceme náš osobní prodloužený víkend oslavit ve Velké Bystřici pod titulem ZVOLNI V BYSTRICI! Dopoledne proběhne odborný workshop a odpoledne na všechny čeká bohatý program, kdy si veřejnost bude moci otestovat jízdní kola, své zdraví, přijedou zajímavé osobnosti. Bude přichystáno občerstvení a k dobré pohodě bude hrát i kapela.

Pohyb pomáhá předcházet řadě civilizačních chorob, zlepšuje náladu, snižuje stres a přispívá k celkové psychické pohodě. Lidé, kteří se pravidelně hýbou, mají více energie, lepší kondici a často také vyšší motivaci zapojovat se do dění ve svém okolí. To má přímý dopad na kvalitu života ve městech – přispíváme ke zdravějšímu a přívětivějšímu prostředí pro všechny a vytváříme živé a přátelské místo k životu.

Kromě zdravotního přínosu se však Aktivní září zaměřuje i na ekologický a společenský rozměr. Omezování automobilové dopravy a větší důraz na chůzi, cyklistiku nebo veřejnou dopravu znamená méně emisí, čistší vzduch a tišší, bezpečnější ulice. Zapojení do kampaně tak může být nejen osobním rozhodnutím pro zdraví, ale také projevem zodpovědnosti vůči okolí, budoucím generacím a planetě.

Aktivní září prostě motivuje lidi ke změně – ať už jde o přechod na veřejnou dopravu, jízdu na kole, nebo častější chození pěšky. K účasti přitom stačí opravdu málo. Někdo se rozhodne chodit celý měsíc pěšky do práce či školy, další se přidá alespoň na jeden den.

Ať už se rozhodnete pro jakoukoliv variantu, vaše zapojení má smysl. Nejen pro vaše vlastní zdraví, ale i pro vaše okolí. Přidejte se – září může být začátkem změny, která vydrží po celý rok. Sledujte stránky WWW.ZVOLNI.CZ, kde bude zveřejněn detailní program.

PŘIJĎTE NAHLÉDNOUT DO ZÁKULISÍ MÍSTNÍCH ORGANIZACÍ, SPOLKŮ A INSTITUCÍ!

V rámci oslav 750 let města se v sobotu 27. září uskuteční **DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ**, během kterého se veřejnosti představí pestrá paleta místních aktivit, prostor a komunit. Odpoledne plné zážitků, poznání a přátelských setkání začíná v 15:00 hodin.

K tomu živá hudba:

Masarykova základní škola 14:30 – 15:45 DĚTSKÉ CIMBÁLOVKY
Restaurace U Zedníků 15:00 – 16:30 SEŠLOST
Bistro Mlýn 15:30 – 17:00 MS BAND
Tvarg 16:30 – 18:00 PŘÁTELÉ
Amfiteátr v Zámeckém parku 15:00 – 16:00 hudební vystoupení
SOUBORU Z PARTNERSKÉHO MĚSTA ALFIANELLO Itálie
17:00 – 18:00 A. M. ÚLET

Přijďte se podívat, poznat, zeptat se, inspirovat se. **DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ** je skvělou příležitostí, jak poznat život v našem městě zblízka – a třeba objevit něco, co vás nadchne.

Kam všude můžete zavítat?

	Radnice	od 15:00	Čas bude upřesněn
	Masarykova základní škola (MZŠ)	15:00 – 18:00	Prohlídka prostor a aktivit
	Mateřská škola	15:00 – 17:00	Veselé odpoledne pro nejmenší
	Dům pokojného stáří sv. Anny	15:00 – 18:00	Nahlédnutí do péče o seniory
	Sokol	15:00 – 16:00	Ukázky cvičení
	Orel	15:00 – 17:00	Výstava
	Římskokatolický kostel	15:00 – 18:00	Otevřené dveře duchovní památky
	Farní zahrada	15:00 – 18:00	Klidné místo pro setkání
	Kostel Církve československé husitské	15:00 – 18:00	Poznejte místní komunitu
	SK Velká Bystřice	celý den	Sportovní program
	Zahrádkáři	celé odpoledne	Výstava a poradenství
	Hasiči	15:00 – 18:00	Ukázky techniky
	Policie ČR	15:00 – 17:00	Bezpečnostní technika
	Kynologové	15:00 – 18:00	Výcvik psů a ukázky
	Skauti v Zámeckém parku	celé odpoledne	Hry a dobrodružství
	Poletušky v Zámeckém parku	celé odpoledne	Dětské aktivity a zábava
	BABY PARK v Zámeckém parku	15:00 – 18:00	Herní zóna pro nejmenší
	O-kruh v centru i v Zámeckém parku	15:00 – 18:00	Herní zóna pro nejmenší
	Judo v Zámeckém parku	celé odpoledne	Ukázky bojového umění
	KIC (Kulturní a informační centrum)	od 11:00	Výstava a informace
	galeriezet	od 11:00	Umění a inspirace

PROGRAM OSLAV

26. — 28. září 2025

26. 9. (pátek)

Doprovodný program

od 14:00 | ZVOLNI V BYSTRICI

program o pohybu, který dělá divy, více radosti, méně stresu

Amfiteátr v Zámeckém parku

19:00 | koncert sborů CAMPANELLA a BELCANTO

21:00 | společné hudební vystoupení s partnerským městem ALFIANELLO Itálie

27. 9. (sobota)

Tvarg, Zámek, U Zedníků

11:30 | SPECIÁLNÍ MENU k oslavám 750 LET

Kulturní dům Nadační

13:30 | SRAZ RODÁKŮ

Představení knihy 750 LET • Proměny Velké Bystřice

Zámecké náměstí

17:00 | Podcast BYSTRICE JEDE

Spolky a organizace

15:00 – 18:00 | DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Restaurace

VYSTOUPENÍ KAPEL v jednotlivých podnicích

Kostel Stětí sv. Jana Křtitele

17:00 | SLAVNOSTNÍ ORCHESTRÁLNÍ MŠE

Amfiteátr v Zámeckém parku

18:00 | KŘEST KNIH vydaných k oslavě 750 LET

18:30 | Premiéra filmu VELICE VELKÁ BYSTRICE

19:00 | KABARET 750 – soubor HANÁ

21:30 | Vystoupení JAMR'S

... volná zábava

Doprovodný program

ŘEMESLNÝ RYNEK v Zámeckém parku

Kamion FABLAB • VÝROBA PAMĚTNÍCH MINCÍ

Aktivity pro děti v parku (GENIÁTOR a pod.)

28. 9. (neděle)

Kostel Stětí sv. Jana Křtitele

9:30 – 10:30 | SLAVNOSTNÍ BOHOSLUŽBA

Železniční stanice Velká Bystřice

10:00 – 11:00 | DEN ŽELEZNICE

Železniční zastávka Velká Bystřice

11:00 | Příjezd parního vlaku

11:15 | PRŮVOD HANÁKŮ A MÍSTNÍCH SPOLKŮ do amfiteátru

Amfiteátr v Zámeckém parku

12:00 | SETKÁNÍ HANÁKŮ

zahájení putovního folklorního festivalu

Kulturní dům Nadační

18:00 | PUTOVÁNÍ KRAJINAMI LIDSKÉ DUŠE*

taneční písně a příběhy v podání

TS HRADIŠŤAN a CM SMETANKA Brno

Doprovodný program Setkání Hanáků

ŘEMESLNÝ RYNEK v Zámeckém parku

JÍZDY KOČÁREM S KOŇMI

* v rámci festivalu SETKÁNÍ HANÁKŮ, předprodej vstupenek na SMSticket.cz

Kulturní dům Nadační, ulice Velké Bystřice

pátek – neděle | VÝSTAVY historických fotografií